

BILTEN

DVE NEDELJE U SVETU ENERGETIKE

AKCIJA I REAKCIJA

Evropski parlament podržao nova obavezujuća smanjenja emisija CO₂

Predlog: Osloboditi od obaveze kupovine EU ETS sektore izložene ciljevima energetske efikasnosti

Poruka Brisela Eurelectricu:

„Ako ne podnosite vrućinu, ne ulazite u kuhinju“

Shell: Previše ciljeva i meta u EU klimatskoj i energetskej politici

Vrhovni sud Nemačke: Porez na nuklearnu energiju neustavan

IEA: Mađarska da otvori susedima svoje slobodne gasne skladišne kapacitete

Formirana Grupa za klimatsku politiku Energetske zajednice

Evropski parlament podržao nova obavezujuća smanjenja emisija CO₂

STRAZBUR - Poslanici Evropskog parlamenta podržali su 14. juna planove za nove obavezujuće rezove u emisijama gasova efekta staklene bašte, obuhvaćene Pariskim sporazumom, posle rasprave vođene na temu najavljenog izlaska SAD iz ovog globalnog klimatskog dogovora. Ta smanjenja će pomoći u ispunjavanju ukupnog cilja EU za 2030. godinu - reza od 40% u emisijama tih gasova u odnosu na nivoe iz 1990.,

Nova legislativa će omogućiti da se ti ciljevi postave kao obavezujući i nacionalne za sektore koji nisu obuhvaćeni tržištem EU dozvola za emisije ugljendioksida - tj. poljoprivredu, saobraćaj, građevinarstvo i otpad, koji zajedno zahvataju oko 60% emisija gasova sa efektom staklene bašte u EU, prenosi portal europarl.eu.

Svaka od EU zemalja članica moraće da prati putanju smanjenja emisija, izračunatu na bazi polazne tačke od 2018., umesto od 2020. godine kako je Komisija predlagala, a u cilju sprečavanja rasta emisija u prvih par godina ili odlaganja obaveza smanjenja emisija. Radi obezbeđenja dugoročne predvidljivosti, poslanici su takođe za 2050. odredili cilj smanjenja emisija gasova efekta staklene bašte od 80% u odnosu na nivoe iz 2005., objavljeno je na portalu Parlamenta.

EU: Emisije u 2015. posle pet godina u porastu od 2010.

BRISSEL - Ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte u Evropskoj uniji porasle su u 2015. prvi put od 2010. Prema novim podacima koje je objavila Evropska agencija za prirodnu sredinu (EEA), do 0,5% povećanja došlo je zbog povećane potrošnje goriva u transportu, što nije moglo da se kompenzuje napretkom u energetske efikasnosti goriva. Emisije iz drumskog saobraćaja, koje zahvataju petinu ukupnih emisija gasova efekta staklene bašte u EU, porasle su drugu godinu za redom, za 1,6%. Emisije u avio-saobraćaju takođe su uvećane i to za 3,3%, prenosi portal eea.europa.eu

Predlog: Osloboditi od obaveze kupovine EU ETS sektore izložene ciljevima energetske efikasnosti

BRISSEL - Privredni sektori koji moraju da smanje potrošnju energije za 1,5% godišnje, u okviru predloga novog EU zakona o energetske efikasnosti za treću dekadu ovog veka, trebalo bi da budu izuzeti od obaveze kupovine dozvola za emisije CO₂ (EU ETS) izjavio je izveštač Evropskog parlamenta po ovom pitanju, Adam Gierek. Taj poljski poslanik je ujedno dobio mandat da o tom dosijeu obezbedi konsenzus u Komitetu za industriju i energiju, a potom i saglasnost u plenumu Parlamenta.

Ciljevi energetske efikasnosti moraju biti kompenzirani oslobađanjem pogona od kupovine EU ETS dozvola u skladu sa relativnim smanjenjem utroška primarne energije, rekao je Gierek. On opravdava ovu meru stavom da obavezno godišnje linearno smanjenje emisija CO₂ i kombinovana potrošnja energije mogu dovesti do finansijskih gubitaka.

Gierek predlaže da standardi emisije budu modifikovani tako da uzmu u obzir energetske miks zemlje članice EU i njene izvore primarne energije, na način da izmene u EU ETS „ne ograničavaju konkurentnost u zemljama koje proizvode energiju iz fosilnih goriva, prvenstveno uglja,“ prenosi [Argus media](http://argusmedia.com).

„Ako ne podnosite vrućinu, ne ulazite u kuhinju“

BRISEL - *Euractiv* beleži jedan karakterističan odgovor kojim je „jedan visoki energetski zvaničnik u Evropskoj uniji“ replicirao na nedavnom sastanku u organizaciji Eurelectrica na primedbe predstavnika evropske elektroenergetske privrede da su predlozi mera Evropske komisije ciljano dizajnirani da izazivaju česte fluktuacije u struji električne energije. „Ako ne možete da podnesete vrućinu, nemojte ulaziti u kuhinju,“ odgovorio je neimenovani funkcioner, a radi se verovatno o potpredsedniku EK zaduženom za kreiranje energetske unije, Marošu Šećčoviću.

Komisija vidi u cenovno sve nestabilnijem veleprodajnom tržištu rešenje za problem poznat u energetskim sredinama pod imenom „problem nedostajućeg novca“ (*eng. missing money*). Drugim rečima, kako platiti vetroelektrane, solarne parkove i rezervne proizvodne kapacitete u vremenima bez vetra i bez sunca.

EU neće pregovarati o promenama Pariskog sporazuma

BRISEL - Evropska unija neće pregovarati o izmenama Pariskog sporazuma, što je Briselu predložio američki predsednik Donald Trump, kada je početkom ovog meseca doneo odluku o izlasku

iz ovog globalnog dogovora o sprečavanju zagrevanja planete iznad 2°C do 2050. „Sada he vreme za akciju, prioritet Sveta je implementacija (sporazuma,“ kazaloje Karmenu Vela, komesar EU za životnu sredinu, posle sastanka, 12. juna, sa ministrima životne sredine Grupe 7. „Jasna poruka sa ovog ministarskog sastanka, sa izuzetkom Sjedinjenih američkih država, je da smo mi rešeni da nastavimo sa sprovođenjem Pariskog sporazuma brzo i efikasno,“ kazala je on. europa.eu

Vrhovni sud Nemačke: Porez na nuklearnu energiju neustavan

FRANFURT - Vodeći nemački energetski kolosi E.On i RWE dobili su 7. juna 4% na vrednosti na Frankfurtsoj berzi, zbog reakcije tržišta na odluku Vrhovnog suda Nemačke da proglaši neustavnim i „nevažnim“ porez na nuklearnu energiju, koji vlada uzima od ovih javnih kompanija.

Vlada je prikupila na ime ovog poreza oko 4,6 milijardi evra od pomenute dve kompanije od kako je ovaj namet uveden 2011. godine. marketwatch.com

Izlazak SAD iz Pariskog sporazuma neće uticati na emisije - BP

LONDON - Izlazak SAD iz Pariskog klimatskog sporazuma teško da će izazvati direktne posledice na projektovano smanjenje emisija ugljenika u svetu, rekao je šef ekonomskog sektora naftnog kolosa BP.

„Skoro sva poboljšanja (u smanjenju CO2) dolaze iz sveta u razvoju, a ne iz OECD i SAD,“ rekao je Spenser Dejl. Smanjenje emisija gasova efekta staklene bašte u SAD u poslednjim godinama bilo je posledica jeftinijeg prirodnog gasa, naspram prljavijeg uglja, a manje zaoštrene regulative, dodao je on. Reuters

Shell: Previše ciljeva i meta u EU klimatskoj i energetskej politici

LONDON - Klimatska i energetska politika Evropske unije je „razumno efikasna“, ali bi mogla biti bolja ako bi se fokusirala čisto na smanjenje emisija ugljendioksida, rekao je David Hone, zadužen za sektor klimatskih promena u najvećoj evropskoj naftnoj kompaniji Royal Dutch Shell.

On je u intervjuu za portal **Energy Post** rekao da je „previše ciljeva i meta.“ Hone takođe smatra da je prva generacija biogoriva potrebna kako bi se obezbedila efektivnost naprednih goriva i da je hitno potreban novi pristup pitanju hvatanja i skladištenja ugljendioksida (CCS).

Na globalnom nivou, Shell vidi kretanje ka „neto nultim emisijama“ do kraja veka, „što vas ne mora dovesti do cilja (ograničenja globalnog zagrevanja) do dva stepena (Celzijusa), ali frontalno rešava problem.“

Američki regulator traži zadržavanje pravila za emisije metana još dve godine

VAŠINGTON - Američka Agencija za zaštitu prirodne sredine (EPA) saopštila je prošle nedelje da će predložiti dvogodišnje zadržavanje standarda za emisije metana koje je za naftnu i gasnu industriju usvojila prethodna administracija predsednika Obame. To vreme potrebno je Agenciji da preispita postojeću regulativu, **saopštila** je EPA. Ovim bi bio produžen 90-dnevno administrativno zadržavanje prethodnih EPA pravila, koja su zahtevala da naftne i gasne kompanije pohanjuju emisije štetnih gasova, obezbede inženjerske certifikate instaliraju opremu za sprečavanje emisija. EPA je u mandatu predsednika Obame finalizovala ova pravila u maju prošle godine, što je izazvalo proteste kompanija da im ova regulativa osetno poskupljuje troškove proizvodnje nafte i gasa, pa je Trampova vlada najavila reviziju regulative.

BP: Globalna potrošnja energije usporena i treću godinu za redom

LONDON - Globalna potrošnja energije nastavila je prošle godine sa usporenim rastom, prvenstveno zbog pada potrošnje u Kini na najniži nivo u bezmalo dve dekade. Istovremeno je proizvodnja iz obnovljivih izvora procvetala, navodi se u najnovijem Statističkom svetskom energetskej pregledu koji je 13. juna objavio energetskej gigant BP. Među fosilnim gorivima, potrošnja nafte zabeležila je najbrži godišnji rast od 1,6% u 2016., zahvaljujući podsticajnim niskim cenama te sirovine. Sličan rast zabeležen je i kod prirodnog gasa.

Obnovljivi, poput solarne i energije vetra su u 2016. bili najbrže rastući izvori energije, sa rastom od 12% i zahvativši trećinu ukupnog rasta potrošnje u svetu.

Globalna potrošnja energije u većana je za svega 1% u 2016., što je stopa slična onoj u prethodne dve godine, ali ispod 10-godišnjeg proseka od 1,8%, saopštila je britanska kompanija. **Reuters**

Proizvodnja uglja rekordno smanjena

LONDON - Proizvodnja uglja u svetu zabeležila je rekordni pad od 1,7% u 2016. godini, naspram u proseku rasta od 1,9% godišnje tokom perioda 2005-15., navodi se u Statističkom svetskom energetskej pregledu koji je 13. juna objavio energetskej gigant BP. **bp.com**

Formirana Grupa za klimatsku politiku Energetske zajednice

BEČ - Ministri resora energije i prirodne sredine zemalja članica Energetske zajednice (EnZ) dogovorili su se na prvom zajedničkom neformalnom sastanku (foto dole), održanom 9. i 10. juna u Beču, da formiraju Grupu sa klimatsku politiku na nivou ministara ili zamenika ministara.

IENE: Energetski investicioni potencijal JIE do 2025. iznosi 267 milijardi evra

ATINA - Grčki Institut za Energetiku Jugoistočne Evrope (IENE) procenio je u velikom studijskom projektu „Energetski pregled jugoistočne Evrope 2016/17“ da ukupan energetski investicioni potencijal tog regiona u narednoj dekadi iznosi 267 milijardi evra. Procena glasi za varijantu baznog scenarija. Optimistički scenario ovaj iznosi pomera na 321 milijardu evra, prenosi portal energia.gr.

Tema sastanka bili su najbolji načini da se pomogne tranziciji regiona EnZ ka čistoj energiji. Grupa će se sastajati dva puta godišnje i fokusirati rad na integrisanom energetskom i klimatskom planiranju u zemljama članicama EnZ, a koja će takođe biti koordinirana na regionalnom nivou, ističe se u [saopštenju](#) Sekretarijata EnZ.

Ministri su takođe potvrdili privrženost svojih zemalja Pariskom sporazumu i dogovorili se da koriste Grupu za klimatsku politiku kao zajedničku platformu za rasprave o pitanjima međunarodne klimatske politike u susret narednom skupu članica Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promeni klime (UNFCCC).

Bugarska optužena zbog nelegalne pomoći elektranama na fosilna goriva

BRISSEL, LONDON - Bugarska je odobrila nezakonito pomoć u visini 1,3 milijarde evra termoelektranama na uglj i drugim elektranama, stoji u pritužbi koju je londonska advokatska kancelarija ClientEarth podnela 14. juna Evropskoj komisiji.

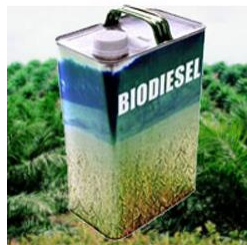

CLIENTEARTH
JUSTICE FOR THE PLANET

Advokati te kancelarije su više od godinu dana istraživali praksu koju u Bugarskoj sprovodi javni snabdevač električnom energijom NEK I distributivne kompanije prilikom kupovine električne energije koje proizvode elektrane klasifikovane kao „kogeneracije visoke efikasnosti“. Ti operatori dobijaju dodatnu naknadu, koja proizlazi iz nameta na računima potrošača. ClientEarth je saopštio da su njegova istraživanja pokazala da pomenute elektrane nisu kvalifikovane za takvu pomoć. [Reuters](#)

Norveška uvela zabranu na javne nabavke biogoriva od palminog ulja

OSLO – Norveški parlament izglasao je 13. juna zabranu javne nabavke i korišćenja biogoriva na bazi palminog ulja – verovatno kao prva zemlja koja je donela ovakvu odluku, piše [Reuters](#).

Rezolucija takođe propisuje da bi "regulatorni amandman trebalo da stupi na snagu što je moguće pre."

Taj potez usledio je uporedo sa izvještajem koji je 13. juna objavila norveška Rainforest Foundation (RFN) – jedna od najpoznatijih u svetu organizacija za zaštitu šuma – u kome se konstatuje da su biogoriva na bazi palminog ulja "nekoliko puta gora" za klimu od fosilnih goriva.

IEA: Mađarska da otvori susedima svoje slobodne gasne skladišne kapacitete

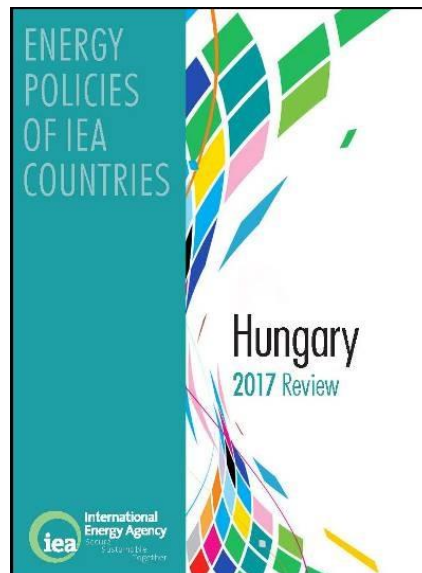
PARIZ - Međunarodna agencija za energiju (IEA) saopštila je da bi vlada Mađarske trebalo da omogući korišćenje „njihovih obilnih kapaciteta

za skladištenje prirodnog gasa kompanijama i agencijama iz drugih zemalja regiona.“

U izveštaju o energetskom sektoru mađarske, objavljenom prošle nedelje, IEA takođe navodi da Budimpešta mora da formuliše „jasnu viziju njenog sektora prirodnog gasa,“ u

rasponu od proizvodnje električne energije i daljinskog grejanja, sve do maloprodajnog nivoa, odnosno "sprovođenja potpune liberalizacije maloprodajnog tržišta" gasa. *Natural Gas World*

Hrvatska pokušava da nađe investitore za LNG terminal

ZAGREB - Vlada Hrvatske usvojila je 8. juna zaključke o ubrzanju realizacije projekta gradnje uvoznog terminala za utečnjeni prirodni gas (LNG). Projekat traži raspisivanje tendera za izgradnju plutajućeg skladišnog i regasifikacionog terminala (FSRU) na ostrvu Krk. Vladin dokument preporučuje kako da državne institucije i nadležna tela ubrzaju procese izdavanja potrebnih dozvola za realizaciju projekta, prenosi *Natural Gas World*.

Kritičari, međutim, navode da su postojeće izlazne tarife u hrvatskom gasovodnom sistemu takve da se ne može pronaći ekonomska računica za izvoz regasifikovanog prirodnog gasa u susedne zemlje, kao što je Mađarska, pa ih je potrebno smanjiti, ili potpuno ukinuti kako bi se našli bilo kakvi zainteresovani investitori.

Transbalkanski koridor potvrđuje crnogorske integracione težnje - Johanes Han

PODGORICA – Transbalkanski koridor za prenos električne energije pokazuje spremnost vlade Crne Gore da ispuni obaveze vezane za evropske integracije, izjavio je evropski komesar za proširenje Johanes Han, a citira ga u saopštenju ministarstvo privrede Crne Gore.

Transbalkanski koridor za prenos električne energije bi trebalo da ojača i poboljša međusobne energetske veze između Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije, ali i njihove veze sa zemljama u neposrednom okruženju.

Projekat čine interkonekcija između Crne Gore i Italije (podmorski kabl), dogradnja unutrašnje 400kV prenosne mreže u Crnoj Gori i izgradnja 400 kV nadzemnih linija između Crne Gore, Srbije i BiH. *SEEnews*